

Franse Alpen Noord

Savoie Mont Blanc Dauphiné

Lannoo

INHOUD

gui00878/istock

NIET TE MISSEN

Een keuze uit de mooiste plekjes ...6

HOOGTEPUNTEN VAN MICHELIN

De mooiste reisherinneringen.....10

REISPLANNER

Een keuze uit de mooiste routes...18

DE REIS VOORBEREIDEN

NAAR DE NOORDELIJKE FRANSE ALPEN

Met de auto	26
Met de trein.....	27
Met het vliegtuig.....	28
Verbindingen met de skioorden...28	

VOOR HET VERTREK

Klimaat	29
Nuttige adressen	29
Budget	29
Overnachten	30
Uit eten	30

NOORDELIJKE FRANSE ALPEN VAN A TOT Z

Rubrieken	
in alfabetische volgorde.....	31
Skioorden	38

MET HET GEZIN

<i>Bezienswaardigheden en activiteiten</i>	42
<i>Wandelingen</i>	45

MEMO

Evenementen	46
Leestips.....	47

MEER WETEN OVER DE NOORDELIJKE FRANSE ALPEN

NATUUR EN LANDSCHAP

Een mozaïek van landschappen....	50
De effecten van ijs en water.....	52
Een beschermde omgeving	57
Natuurbescherming	61
De Alpen en de opwarming van het klimaat	64

DE NOORDELIJKE ALPEN VANDAAG

Een economie in beweging	66
Veranderend toerisme	68
Landbouw	71
Kaas	73
Ander lekkers.....	75

GESCHIEDENIS

Enige historische feiten	79
Het Huis van Savoie	84
Van alpinisme naar toerisme	85

KUNST EN CULTUUR

Architectuur tussen traditie en moderniteit	89
Volkskunst	98
Taal en literatuur	99
ABC van de architectuur	100

STEDEN EN BEZIENSWAARDIGHEDEN

1 ANNECY, HET MEER EN HET MASSIF DES ARAVIS

Anancy	112
Lac d'Annecy.....	127
Rumilly	141
Massif des Aravis	146
La Clusaz	156
Thorens-Glières	159

2 ÉVIAN EN DE CHABLAIS

Évian-les-Bains.....	166
Thonon-les-Bains.....	174

Yvoire.....	186
De Salève.....	190
Abondance.....	194
Morzine.....	200

3 DE MONT BLANC EN DE FAUCIGNY

Chamonix-Mont-Blanc.....	212
Massif du Mont-Blanc.....	230
Saint-Gervais-les-Bains.....	237
Megève.....	247
Cluses.....	257
Samoëns.....	266

4 CHAMBÉRY, AIX-LES-BAINS, LES BAUGES EN DE BEAUFORTAIN

Chambéry.....	276
Aix-les-Bains.....	292
Lac du Bourget.....	301
Les Bauges.....	313
Saint-Pierre-d'Albigny.....	321
Montmélian.....	323
Aiguebelle.....	325
Albertville.....	328
Les Saisies.....	333
Beaufort.....	336

5 DE TARENTEISE EN DE VANOISE

Moûtiers.....	346
Bourg-Saint-Maurice.....	349
De Tarentaise.....	354
Tignes.....	367
Val-d'Isère.....	373
Massif de la Vanoise.....	379
Vallée des Belleville.....	384
Champagny-en-Vanoise.....	390
Pralognan-la-Vanoise.....	394
Courchevel.....	398
Méribel.....	403

**RAADPLEEG VOOR
IEDERE PLAATS ONS
ADRESBOEKJE**

6 DE MAURIENNE

Saint-Jean-de-Maurienne.....	412
Valloire.....	421
Modane.....	426
Aussois.....	433
Val-Cenis en de Haute Maurienne.....	438
Bessans.....	448
Bonneval-sur-Arc.....	451

7 GRENOBLE, CHAMROUSSE EN DE CHARTREUSE

Grenoble.....	460
Vizille.....	479
De Grésivaudan.....	483
Allevard.....	490
Chamrousse.....	496
Massif de la Chartreuse.....	499
Monastère de la Grande Chartreuse.....	509
Saint-Pierre-de-Chartreuse.....	512
Saint-Geoire-en-Valdaine.....	516

8 DE VERCORS EN DE TRIÈVES

De Vercors.....	522
Vassieux-en-Vercors.....	538
Villard-de-Lans.....	543
Pont-en-Royans.....	547
Saint-Nazaire-en-Royans.....	550
De Trièves.....	553
Lacs de Laffrey.....	564

9 DE OISANS EN DE ÉCRINS

Le Bourg-d'Oisans.....	574
De Oisans.....	583
Alpe-d'Huez.....	593
Les Deux-Alpes.....	597
La Grave.....	601
De Valbonnais.....	605

Woordenlijst.....	608
Register.....	620
Kaarten en plattegronden.....	633

NIET TE MISSEN

★★★ De reis waard

★★ Een omweg waard

★ Interessant

★★★

Massif de la Chartreuse

Het kleinste massif van de Voor-Alpen is een ongerept natuurgebied, ver van de gebaande paden, en het land van de kartuizer monniken, die hier al eeuwenlang hun beroemde likeur maken. **Zie blz. 499.**

F. Guibou/hemis.fr

★★★★

Massif de la Vanoise

De nestor onder de Franse natuurparken heeft nog niets van zijn glans verloren: skiërs, wandelaars en klimmers genieten er van de zuivere lucht en het schitterende landschap. **Zie blz. 379.**

J.-F. Hogenmuller/hemis.fr

★★★★

Lac d'Annecy

Hier hoeft u niet te kiezen tussen het strand en de bergen, want dit gletsjermeer, dat wordt omlijst door twee majestueuze bergketens, biedt het beste van beide werelden.

Zie blz. 127.

★★★★

Chamonix-Mont-Blanc

Het charmante Chamonix, dat als een Ansichtkaart aan de voet van de Mont Blanc ligt, is al sinds de 19de eeuw een van de populairste wintersportplaatsen van Frankrijk. **Zie blz. 212.**

Peanimedia/Stock

J.-F. Hagenmuller/hemis.fr

★★★★

Col du Galibier

Deze mythische, 2704 m hoge col op de Route des Grandes Alpes is vooral bekend van de Tour de France. Zelf leidt hij het bergklassement van de mooiste uitzichten. **Zie blz. 424.**

C. Moirenc/hemis.fr

De Jardin des Cinq Sens in Yvoire
JARDINSENS.YZIEF

♥ Ruik de heerlijke geur

van de bloemen en vergeet de tijd in het groene labyrint van de Jardin des Cinq Sens, aan de voet van het kasteel in het prachtige middeleeuwse stadje Yvoire, waar het Meer van Genève zachtjes tegen de oevers kabbelt. **Zie blz. 187.**

♥ Overnacht in een refuge,

bijvoorbeeld La Martin in Tignes, in de Vanoise, waar u in de geest van de bergen de slaapzaal deelt met collega-wandelaars, om de volgende dag te ontwaken in het hart van een paradijselijk panorama. **Zie blz. 370.**

Refuge in het Massif de la Vanoise
X. Forés & J. Rancera/age fotostock

TOP 5 Verfrissende uitstapjes

1. De Gorges du Fier (blz. 121)
2. De Jardin des Fontaines Pétrifiantes (blz. 551)
3. De gletsjers en ijsgrot van de Meije (blz. 602)
4. De waterval van Seythenex (blz. 134)
5. De Gorges du Pont du Diable (blz. 182)

De Gorges du Pont du Diable

F. Guiziou/hemis.fr

♥ **Laat u fotograferen** met uw haar in de war en een bos op uw wangen, terwijl u naar beneden zoekt langs de zomerbobsleebaan in La Clusaz. Een gegarandeerd hoogtepunt voor het hele gezin! **Zie blz. 158.**

♥ **Ga skiën** in Flaine, het modernistische, betonnen skioord uit 1968, dat is ontsproten aan het brein van Marcel Breuer, een lid van Bauhaus, in samenwerking met Dubuffet, Picasso en Vasarely, van wie een veelkleurige sculptuur te zien is. Dit architectonische experiment staat in schril contrast met de traditionele chalets en is geclassificeerd als 'erfgoed van de 20ste eeuw'. **Zie blz. 260.**

♥ **Adem de zuivere lucht** van Châtel, in het grote Frans-Zwitserse skigebied Les Portes du Soleil, met 286 pistes en 196 skiliften. Het is niet nodig om eerst naar de bank te gaan, want de euro wordt hier aan beide zijden van de grens geaccepteerd! **Zie blz. 196.**

♥ **Voel u jong** en onbezorgd als u tussen de chalets van Manigod de berg af roetsjt op een *paret*, een houten slee zoals de kinderen van het dorp nog tot in de jaren 1950 gebruikten om 's winters mee naar school te gaan. **Zie blz. 151.**

Skiërs in het Grand Massif, bij Flaine

georgeclerk/iStock

De groene dalen van de Bornes-Aravis

4 dagen

Route: 175 km door vruchtbare dalen en langs skioorden.

● Dag 1 Annecy

Wandel 's morgens langs het meer en door het oude Annecy (**blz. 112**), bezoek het Palais de l'Île. Ga 's middags naar Menthon-Saint-Bernard (**blz. 132**), voor het meer, en dan naar de Nécropole Nationale des Glières (**blz. 148**) en Thônes (**blz. 148**). Overnacht in Manigod (**blz. 154**).

● Dag 2 Manigod

Bekijk de traditionele chalets en de kerk van Manigod (**blz. 151**). Volg

de route naar de Col des Aravis (**blz. 157**) via de Col de la Croix-Fry (**blz. 151**). Daal vervolgens af naar La Clusaz om daar de avond en nacht door te brengen (**blz. 156**).

Tip: aan het eind van de middag hebt u op weg naar de Col des Aravis het mooiste licht.

● Dag 3 Le Grand-Bornand/Cluses

Kijk rond in Le Grand-Bornand (**blz. 152**) en bezoek het Maison du Patrimoine. Ga 's middags naar het Chartreuse du Reposoir (**blz. 152**) en rijd daarna naar Cluses (**blz. 257**) voor het Musée de l'Horlogerie.

● Dag 4 Cluse de l'Arve

Keer terug naar Annecy via de route van de Cluse de l'Arve (**blz. 258**), met de Mont-Saxonnex, het uitkijkpunt van Brizon, Bonneville en Contamine-sur-Arve. Bezichtig 's middags het Château de Thorens (**blz. 160**).

Het centrum van Annecy
Maremagnum/Getty Images

Chamonix-Mont-Blanc & de Alpen

4 dagen

Route: 105 km over het dak van Europa.

● Dag 1 & 2 Chamonix

Wandel 's morgens door het veelkleurige centrum naar het Musée Alpin (**blz. 214**). Neem 's middags de kabelbaan naar de Aiguille du Midi (**blz. 216**) en maak de wandeling naar de top. Geniet op dag 2 van het hooggebergte rond het Mer de Glace (**blz. 218**), waar de Train du Montenvers u naartoe brengt.

● Dag 3 Haute Vallée de Chamonix

Neem 's ochtends vanuit Argentière (**blz. 220**) de kabelbaan naar de Aiguille des Grands-Montets, ga dan naar Vallorcine (**blz. 219**), waar diverse wandelroutes samenkomen, en tot slot naar het Réserve Naturelle des Aiguilles-Rouges (**blz. 220**). Overnacht in Chamonix.

● Dag 4 Basse Vallée de Chamonix

Bezoek 's morgens Les Houches (**blz. 221**) en het Musée Montagnard et Rural. Maak een wandeling naar het

Parc de Merlet. Ga 's middags naar het Maisons de l'Alpage en het Maison du Lieutenant in Servoz (**blz. 222**) en volg de wandelroute naar de Gorges de la Diosaz (**blz. 223**).

Tips: als u een paar dagen extra hebt, kunt u nog veel meer mooie wandelingen door dit dal maken. Zorg in de bergen voor zonnebrandcrème, een zonnebril, warme kleding en goede schoenen. Houd het weerbericht in de gaten en doe zo nodig een beroep op een berggids.

Het Réserve Naturelle des Aiguilles-Rouges
wonry/iStock

Spinnerij-weverij Arpin in Séez is het laatste bedrijf dat het beroemde laken van Bonneval maakt, dat in het begin van de 20ste eeuw door alle bergbeklimmers werd gedragen.

Er zijn nog maar twee klokkengietterijen (in Sevrier, zie blz. 128, en Chamonix) en één zadelmakerij (Le Grand-Bornand) over. De laatste maakt prachtige halsbanden voor vee waaraan belletjes en klokjes worden gehangen.

Streekproducten

 Zie ook 'Kaas' en 'Ander lekkers', blz. 73 en 75.

De Chambres d'Agriculture hebben proeflokalen voor streekproducten ingericht in chalets op toeristische locaties en in melk- en wijncoöperaties.

Kaas – Zie blz. 73.

 Goed om te weten – De Association des Fromages de Savoie organiseert culinaire wandelingen, rondleidingen in kaasmakerijen, kaasfeesten en meer.

 www.fromagesdesavoie.fr.

Wijn – In de Savoie zijn twee routes uitgezet langs de mooiste wijngaarden: de 'Route de la Cluse de Chambéry et Combe de Savoie' loopt door de Combe de Savoie, langs Chambéry, Apremont, Montmélian en Challes-les-Eaux; de 'Route de Chautagne et Jongieux' volgt de oevers van het Lac du Bourget en laat u kennismaken met de wijnen van Monthoux, Marestel en Jongieux. In de Haute-Savoie loopt de 'Route du Léman et de l'Arve' langs de Franse oevers van het Meer van Genève, van Thonon-les-Bains naar Marignier, en daarna door het dal van de Arve, langs domeinen waar excellente witte wijnen worden geproduceerd, zoals de crépy (AOC).

 www.savoie-mont-blanc.com en www.vinsvignesvignesrons.com.

Maison de la Vigne et du Vin – 73190 Apremont - ☎ 04 79 33 44 16 -

www.vindesavoie.net. U kunt hier een lijst krijgen van coöperaties waar u wijn kunt proeven en kopen.

THEMAROUTES

 Zie ook 'Rondleidingen', blz. 32.

Route des Grandes Alpes

Deze mythische route verbindt sinds 1937 Thonon-les-Bains met Nice (lengte 720 km). De route is begaanbaar van eind mei tot eind oktober en loopt over achttien cols, door het Parc des Écrins, Parc des Bauges, Parc de la Vanoise en Parc du Grand Paradis, langs hooggelegen citadellen, bastions en forten aan de Frans-Italiaanse grens en door de mooiste Alpenlandschappen.

Grande Traversée des Alpes – www.moveyouralpes.com.

Routes des Savoir-Faire

In Chartreuse – www.chartreuse-tourisme.com.

In Oisans – www.route-savoir-faire-oisans.fr.

In de Trièves – www.savoirfairetrieves.fr.

Route Napoléon

De Route Napoléon (de voormalige RN85) volgt vanaf Golfe-Juan in Grenoble het 314 km lange traject dat Napoleon in maart 1815 aflegde toen hij van het eiland Elba was ontsnapt om opnieuw de macht te grijpen in Parijs.

Action Nationale des Élus pour la Route Napoléon – ☎ 04 93 40 04 34 - www.route-napoleon.com.

Culinaire routes

 Zie 'Souvenirs', hiernaast.

TOERISTISCHE TREINROUTES

Train du Montanvers – Van Chamonix naar de Mer de Glace (zie blz. 218).

Tramway du Mont-Blanc – Van Saint-Gervais-les-Bains naar de Nid d'Aigle (zie blz. 244).

UITSTAPJES IN DE NATUUR

Kom meer te weten over de flora en fauna en de bijzondere natuurgebieden in de regio.

In de Isère

Frapna – www.frapna-38.org.

Lpo – <http://isere.lpo.fr>.

In de Savoie

Frapna – www.frapna-savoie.org.

Lpo – <http://savoie.lpo.fr>.

In de Haute-Savoie

Cen – www.asters.asso.fr.

Lpo – <http://haute-savoie.lpo.fr>.

VEILIGHEID IN DE BERGEN

In de bergen liggen gevaren op de loer die zelfs de meest ervaren gidsen voorzichtig maken: lawines, vallend gesteente, plotseling slecht weer, een verraderlijke bodem, sneeuw en ook de overschatting van eigen kunnen en kracht.

Noodnummer – ☎ 112.

Tips

Trek nooit alleen de bergen in en laat achterblijvers altijd weten wat uw plannen zijn en hoe laat u denkt terug te komen.

Kies altijd een tocht die past bij uw ervaring en fysieke capaciteiten.

Raadpleeg eerst het weerbericht; informeer 's winters bij het gidsenbureau of de gendarmerie naar eventueel lawinegevaar.

Zorg voor een goede zonnebril ('s zomers en 's winters); een pet of muts; voldoende water, vooral in de zomer; warme kleding, want zelfs in de zomer kan het koud zijn; een telefoon, voor het geval u hulp nodig hebt; goede wandelschoenen. Raadpleeg een professionele gids of instantie als u vragen hebt.

🌐 www.ffme.fr; www.ffrandonnee.fr; www.chamoniarde.com

Wie betaalt de rekening?

Afhankelijk van de geboden hulp kunnen de kosten flink oplopen,

denk aan het inzetten van een helikopter. De kosten zijn voor degene die deze hulp inroept of eventueel de nabestaanden. Zorg dus voor een verzekering die dit soort risico's dekt.

VISSEN

In de Isère: bij de Drac en de Isère (plus zijrivieren) en de meren (Laffrey, Massif de Belledonne en Les Sept-Laux) vindt u veel goede visstekken. De Savoie en de Haute-Savoie bieden een overzicht aan vismogelijkheden (meren, rivieren en plassen) in de vorm van een brochure met daarin ook informatie over locaties en de routes ernaartoe, de vissoorten, het beste seizoen enz.

🌐 www.savoiepeche.com, www.pechehautesavoie.com en www.peche-isere.com.

WANDELEN

In deze gids vindt u drie soorten wandelingen.

De **wandelingen voor het gezin** zijn voor iedereen goed te doen, ook voor kinderen.

🌐 'Wandelen voor het gezin', blz. 45.

Voor de **wandelingen** hebt u een goede conditie en enige wandelervaring nodig: tochten tot ruim 4 uur en 700 m hoogteverschil.

De **wandelingen voor ervaren wandelaars** zijn zwaarder (soms over steile paden of langs duizelingwekkende ravijnen, maar geen klimervaring vereist) en bieden vaak spectaculaire vergezichten.

🌐 'Veiligheid in de bergen', blz. 35.

Gidsen en begeleiders

De programma's zijn beschikbaar bij de gidsen- en toeristenbureaus.

Wat is het beste seizoen?

De bergen zijn het hele jaar mooi. 's Winters kunt u sneeuwschoenwandelingen maken. In de lente staan de alpenweiden in bloei en komen de marmotten tevoorschijn.

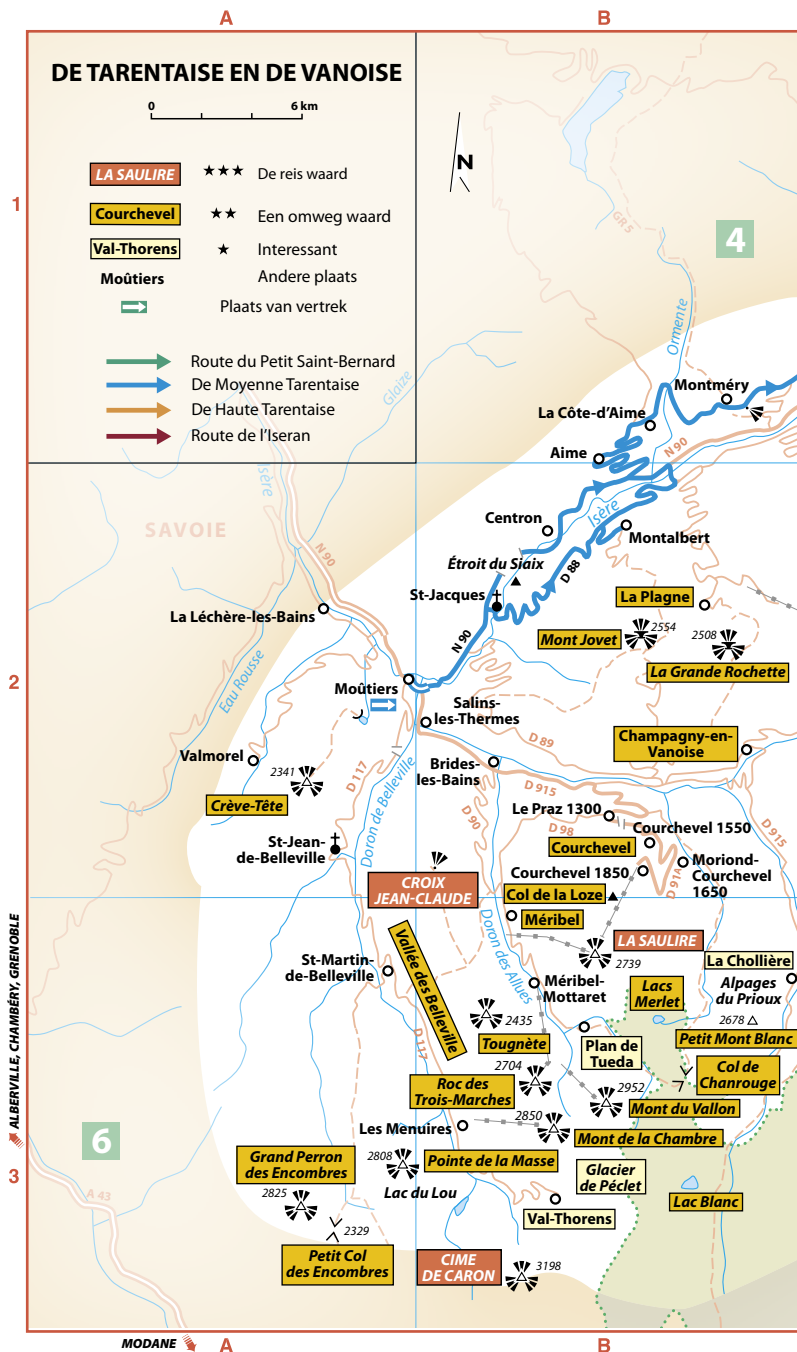
REFUGE DU LAC BLANC

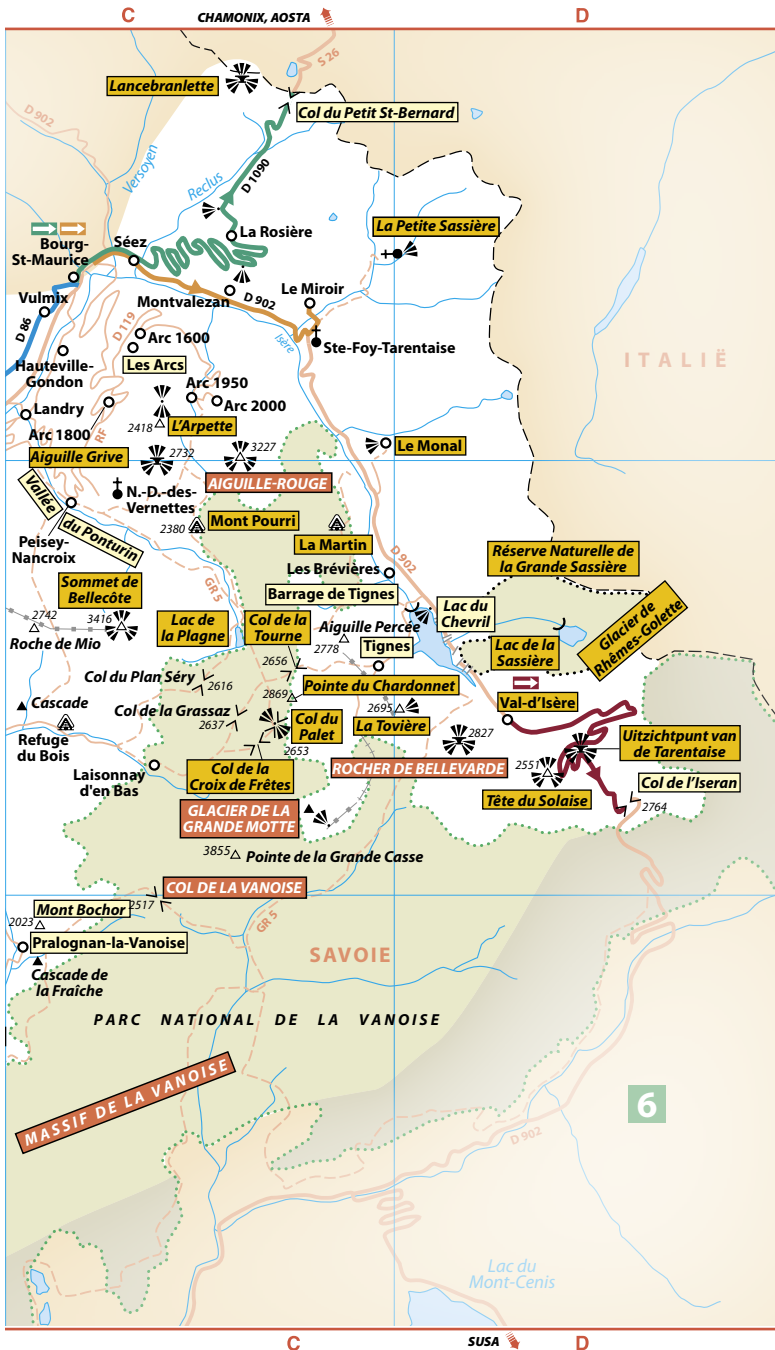
De Tarentaise en de Vanoise **5**

Michelinkaart 333 – Savoie (73)

- ▶ **MOÛTIERS** **346**
- Ten noordoosten van Moûtiers:
- ▶ **BOURG-SAINT-AURICE EN RONDRIT** **349**
- ▶ **DE TARENTEISE★★: RONDRITTEN** **354**
- Ten zuiden van Bourg-Saint-Maurice:
- ▶ **TIGNES★** **367**
- ▶ **VAL-D'ISÈRE★★ EN RONDRIT** **373**
- ▶ **MASSIF DE LA VANOISE★★★** **379**
- Ten zuiden van Moûtiers:
- ▶ **VALLÉE DES BELLEVILLE★★** **384**
- ▶ **CHAMPAGNY-EN-VANOISE★★** **390**
- ▶ **PRALOGNAN-LA-VANOISE★** **394**
- ▶ **COURCHEVEL★★** **398**
- ▶ **MÉRIBEL★★** **403**

DE TARENTEISE EN DE VANOISE

Moûtiers

3779 inwoners – Savoie (73)

Moûtiers ligt schitterend tussen de hellingen van de Hautecour en de Quermoz, in het noorden, en het mooie uitkijkpunt Roc du Diable (2500 m), in het oosten. Meteen ten zuiden van Moûtiers exploiteert het kuuroord Salins-les-Thermes het beroemde zoute bronwater van de regio. Dat 'witte goud' komt ook bij de wintersportdorpen Méribel en Brides-les-Bains aan de oppervlakte. Ga er met de panoramische gondola naartoe en u slaat twee vliegen in één klap!

ADRESBOEKJE: HIERNAAST

Overnachten, uit eten, winkelen, sport en ontspanning enz.

INLICHTINGEN

Office de Tourisme Cœur de Tarentaise – 80 square de la Liberté - 73600 Moûtiers - ☎ 04 79 04 29 05 - www.moutierstourisme.com - 9.00-12.00, 14.00-18.30 u - gesl. zo en bep. feestd.

LIGGING

Regiokaart A2 (blz. 344-345) – 26 km ten zuiden van Albertville.

PLANNING

In Moûtiers komen heel veel wegen samen. Probeer de stad daarom te vermijden op de drukke dagen dat mensen in groten getale aankomen in de skioorden van de 3 Vallées of daar vertrekken.

MET KINDEREN

Het Musée des Traditions Populaires; het recreatiegebied bij Le Morel.

Wandelen

Cathédrale Saint-Pierre

In zijn totaliteit oogt dit bouwwerk 15de-eeuws (portaal), maar in de apsis en het koor zijn de romaanse fundamenten nog zichtbaar. De kathedraal werd in 1793 gedeeltelijk verwoest en in de 19de eeuw in neoclassicistische stijl gerestaureerd. Binnen is de bisschoppelijke zetel, fraai houtsnijwerk uit de 15de eeuw; links in het middenschip prijkt het romaanse Madonnabeeld dat doet denken aan de Bourgondische beeldhouwkunst uit de 13de eeuw.

Musée d'Histoire et d'Archéologie

23 pl. St-Pierre - ☎ 04 79 24 04 23 - www.academie.sup.fr - 9.00-12.00, 14.00-18.00 u - gesl. zo, feestd. - rondleiding op aanvraag (1 uur) - € 2 (tot 26 jaar gratis) - voor bezichtiging, vraag inlichtingen. Het museum is gehuisvest in de voormalige bisschoppelijke residentie. In vijf zalen zijn collecties over de geschiedenis van de Tarentaise, van de prehistorie (sieraden uit het bronzen tijdperk, Romeins aardewerk, middeleeuwse handschriften en documenten) tot de 19de eeuw. Vlakbij zijn de 17de-eeuwse bisschoppelijke salon (paneelschilderingen met de parabel van de barmhartige Samaritaan) en de kapel (18de eeuw).

Musée des Traditions Populaires de Moûtiers

23 pl. St-Pierre - ☎ 04 79 24 04 23 - www.musee-moutiers.fr - ♿ - 9.00-12.00, 14.00-18.00 u - gesl. zo en bep. feestd. - rondleiding op verzoek (1 uur) - gratis. Spelletjesboek voor kinderen 👤 Museum over het traditionele leven in de Tarentaise, vooral de oude ambachten: boer (landbouw, wijnbouw, veeteelt, bosbouw), klompen- en

overschoenenmaker, houtbewerker, kuiper en hennepkammer. Daarnaast is er aandacht voor oude klederdrachten en het verzet tijdens de oorlog.

In de omgeving Regiokaart (blz. 344-345)

KUUROORDEN

Kuurgasten gaan naar Brides-les-Bains om het minerale water te drinken en naar Salin-les-Thermes om erin te baden. De kuuroorden liggen allebei in het dal van de Doron de Bozel, aan de weg naar de Vanoise, en ze vullen elkaar op thermaal gebied goed aan. U kunt de twee kuren gemakkelijk combineren.

Brides-les-Bains B2

► 5 km naar het zuidoosten via de D915.

📍 **Office de Tourisme** – 2 pl. du Centenaire - 73570 Brides-les-Bains - ☎ 04 79 55 20 64 - www.brides-les-bains.com - 9.00-12.00, 14.30-18.30 u. Brides is een levendig toeristencentrum met de voor bronwatersteden gebruikelijke hotel- en sportaccommodaties. Het is gespecialiseerd in de behandeling van obesitas en stoornissen in de bloedsomloop. Vanuit het kuuroord is het skigebied van Méribel per cabinebaan bereikbaar.

Salins-les-Thermes B2

► Aan de zuidelijke uitvalsweg van de stad.

Het weldadige zoute water van Salins – waaruit in de 18de eeuw jaarlijks duizend ton zout werd gewonnen voor consumptie in de Savoie – is geschikt voor tal van behandelingen: tegen gynaecologische aandoeningen, bloedarmoede en kwalen van lymfevaten of klieren, rachitis bij kinderen en de nasleep van breuken. U kunt er zwemmen in een groot openluchtbad (*let op, het 'strand' wordt druk bezocht*).

La Léchère-les-Bains A2

► 7,5 km ten noordwesten van Moûtiers via de N90.

Aan het einde van de Basse Tarentaise ligt La Léchère, een van de nieuwste kuuroorden in de Alpen. Het kuuroord is gespecialiseerd in behandeling van problemen met de bloedsomloop, gynaecologische en reumatische aandoeningen. De bronnen werden ontdekt toevallig ontdekt in 1869 toen een deel van het terrein instortte.

📍 Zie ook de Vallée des Belleville blz. 384.

MOÛTIERS: ADRESBOEKJE

TIPS

Coopérative Laitière de la Région de Moûtiers – 20 av. des XVIes-Jeux-Olympiques - ☎ 04 79 24 03 65 - www.beaufortdesmontagnes.com - rondleidingen 9.00-12.00 u - gesl. za, zo, feestd. - gratis. U kunt er zien hoe de Beaufortkaas wordt gemaakt en een bezoek brengen aan de rijpskelders.

OVERNACHTEN

In de omgeving

GOEDKOOP

Hôtel Terminus des 3 Vallées – 138 av. de la Gare - ☎ 04 79 22 92 94 - www.hotelterminus-moutiers.com - 📶 📶 - 25 kamers € 53/60 - 🍽 € 7,50. Prachtig gelegen hotel met een goede prijs-kwaliteitverhouding.

DE TARENDAISE EN DE VANOISE

Aangename kamers en uitgebreid ontbijt in buffetvorm.

DOORSNEEPRIJZEN

Le Belvédère – 2 r. du 8-Mai-1945 - 73570 Brides-les-Bains - ☎ 04 79 55 23 41 - www.hotel-belvedere-brides.fr - 📶 📶 📶 - *gesl. eind okt.-half dec. - 28 kamers € 100/110 - 🍽 € 12.* Mooi herenhuis met zicht op het Vanoisemassief. Comfortabele, aangename kamers, ingericht als in een chalet. Jacuzzi, hamam en in de zomer verwarmd zwembad.

UIT ETEN**WAT MEER LUXE**

Le Coq Rouge – 115 pl. Aristide-Briand - ☎ 04 79 24 11 33 - www.lecoqrouge.fr - 📶 📶 - *gesl. zo en ma-avond - lunchmenu € 16 - € 34/46.* Mooi fantasierijk gedecoreerd huis uit 1735: allerlei snuisterijen in de vorm van een haan en schilderijen gemaakt door de chef-kok-eigenaar. Seizoenskeuken, soms origineel en creatief.

SPORT EN ONTSPANNING

Sentier Thématique du Morel – *Vertrek uit Aigueblanche, Pont de Bellecombe - ongeveer 2 uur.* Een mooie rondwandeling met onderweg tien 'ontdekkingspun-

ten' met informatie over de rivier de Morel. U komt ook langs de waterval.

In de omgeving

👤 Base de Loisirs du Morel – 239 chemin des loisirs - 73260 Aigueblanche - 3 km ten noorden van Moûtiers via de N90 - ☎ 04 79 24 05 25 - www.piscinedumorel.com - *ma 11.45-13.45, 17.15-21.00, di 11.15-13.45, wo 11.45-17.00, do-vr 11.45-13.45, 17.15-20.30, za 10.30-19.00 u.* In het recreatiegebied van Morel in de bossen tussen Albertville en Moûtiers vindt u overdekte zwembaden, openluchtzwembaden, een pierenbad, een gigantische glijbaan enzovoort.

EVENEMENT

Festival Nourrir Sa Santé – *In Brides-les-Bains - www.brides-les-bains.com - half juni.* Chef-koks spreiden hun keukengeheimen ten toon.

Lez'Arts en Adret – ☎ 06 89 37 87 90 - www.lezartsenadret.odexpo.com - *gratis.* Voor deze kunstroute in en om Hautecour wordt elk jaar een andere groep kunstenaars uitgenodigd en elk jaar een nieuwe route uitgezet.

Het centrum van Bourg-Saint-Maurice

MicheleVacchiano/iStock

Bourg-Saint-Maurice

7723 inwoners – Savoie (73)

Aan de voet van de Col du Petit Saint-Bernard, ooit een strategische verbinding tussen de Savoie en het Aostadal, beheerst Bourg-Saint-Maurice de valleien van de Haute-Tarentaise die zich verheffen tot aan de skigebieden van Les Arcs, Tignes en Val-d'Isère. De stad was vermaard om zijn boerenmarkten en is nog steeds een commercieel en sfeervol centrum.

ADRESBOEKJE: BLZ. 352

Overnachten, uit eten, winkelen, sport en ontspanning enz.

INLICHTINGEN

Office du Tourisme de Bourg-St-Maurice et des Arcs – 105 pl. de la Gare - 73700 Bourg-St-Maurice - ☎ 04 79 07 12 57 - www.lesarcs.com - juli-aug.: 9.00-19.00 u; half dec.-eind april: 9.00-12.30, 13.30-18.30, za 9.00-19.00 u; rest v.h. jaar: dag. beh. zo, feestd. 9.00-12.00, 14.00-18.00 u.

LIGGING

Regiokaart C1 (blz. 344-345) – 55 km zuidoostelijk van Albertville (N90) via Beaufortain en Maurienne.

AANRADER

De fresco's van de kapel van Vulmix.

MET KINDEREN

Musée des Minéraux et de la Faune.

Bezichtigen

Musée des Minéraux et de la Faune de l'Alpe

82 av. du Di-Leclerc - ☎ 04 79 07 12 74 - juli-aug.: 10.00-12.00, 15.00-19.00, zo en ma 15.00-19.00 u - € 4 (kind € 2).

 Het museum presenteert een aantal zeer fraaie kristallen, de reconstructie van de ertsaders waarin ze worden gevonden, en de werkzaamheden van kristalsnijders. Op een diorama is de Alpenfauna te zien.

In de omgeving Regiokaart (blz. 344-345)

Vulmix C1

 4 km ten zuiden van Bourg-Saint-Maurice via de D86.

De exploitatie van steenzout van de oudheid tot de 17de eeuw maakte Vulmix en de vallei van de Arbonne welvarend. De ontbossing en de grondverschuivingen dwongen Emmanuel-Philibert van Savoie de mijn te sluiten. De zoutmijnen van Moûtiers namen het stokje over.

Chapelle Saint-Grat – 04 79 07 12 57 - www.lesarcs.com - - tijden: informeer - rondleiding (1 uur op aanvraag bij het toeristenbureau. In 1995 gerestoreerde eenvoudige plattelandskapel. De sobere buitenkant contrasteert met de opmerkelijke, 15de-eeuwse **fresco's**★ binnen. Ze bezitten een verbazingwekkende helderheid. De legende van de heilige Grat, beschermheer van de wijngaarden en de oogst, wordt uitvoerig uit de doeken gedaan op achttien panelen, beginnend op de zuidelijke muur.

Hauteville-Gondon C1

 4 km zuidwaarts. Verlaat Bourg via de N90 richting Aime en neem vervolgens de D220.

Église Saint-Martin-de-Tours – 04 79 07 04 92 of 04 79 60 59 00 - *gesl. wegens werkzaamheden. Heropening: informeer.* Deze kerk uit het einde van de 17de eeuw heeft een rijk versierd barok interieur, waaronder verscheidene veelkleurige altaarstukken van de hand van Joseph-Marie Martel, een 18de-eeuwse kunstenaar uit Valsesia. Bewonder dat van het hoofdaltaar, dat de legende van Sint-Maarten verbeeldt.

Séez C1

 3,5 km ten oosten. Verlaat Bourg-Saint-Maurice via de N90 (richting Italië en Val-d'Isère).

 Maison de Séez - Bureau Information Services – 25 r. Célestin-Freppaz - 73700 Séez - 04 79 41 00 54 - www.seez.fr - ma-vr 8.30-12.00, 14.00-17.00 u - *gesl. feestd.* Het stadje ontleent zijn naam aan de zesde mijlpaal (die een afstand van duizend passen markeert) op de Romeinse weg tussen Milaan en Lyon. Vanaf de 19de eeuw heeft het een reputatie opgebouwd dankzij de spinnerijen waar de beroemde *drap de Bonneval* wordt geweven volgens technieken uit Piëmont. Nu is het een kunstenaarsdorp.

Église Saint-Pierre – 3 r. St-Pierre - 04 79 41 00 15 - www.otseez.com - half juni-half sept.: dag. beh. za 15.00-18.00 u; voorjaars- en kerstvak.: do 15.00-17.00 u - *gesl.* 1 jan., hemelvaartsdag, eerste en tweede pinksterdag, 25 dec. - rondleiding op verzoek (45 min.). Dit barokke bouwwerk uit de 17de eeuw bezit een schitterend altaarstuk van Fodéré, een kunstenaar uit Bessans. Let op de mooie liggende figuur in gevechtstenuë uit de 15de eeuw, links van de ingang. De kerkschat is te zien tijdens rondleidingen.

Espace Baroque Tarentaise - Espace Saint-Éloi – 5 r. St-Pierre - 04 79 40 10 38 - www.seez.fr - juli-aug.: 14.00-18.00 u; feb.-maart en kerstvak.: dag. beh. za en ma 15.00-18.00 u; rest v.h. jaar: vraag na - *gesl. zo, feestd.* - rondleiding op verzoek (1 uur) - € 3 (tot 12 jaar gratis). Verdeeld over drie verdiepingen is in dit museum een oude werkende smederij te zien, een collectie sieraden uit de Savoie en

BOURG-SAINT-MAURICE

een didactische ruimte over de barokkunst in de Savoie, in het bijzonder over de vervaardiging van altaarstukken.

 Zie ook de rondrit 'In het spoor van de barok', blz. 440.

Vorbij hotel Belvédère kijkt de weg even uit over het dal van Sainte Foy. Direct daaronder ligt het gehucht Châtelard aan de voet van de Saint-Michelkapel. Als u de bovenloop van de Isère volgt, hebt u uitzicht tot aan de besneeuwde bergkammen die de grens vormen tussen de Haute-Tarentaise en de Haute-Maurienne, achter Val-d'Isère. Nog hoger – u komt terug boven Bourg-Saint-Maurice – verschijnen vlak voor u de Pointe du Clapey en de top van de Roc de Belleface.

Rondrit Regiokaart (blz. 344-345)

★ ROUTE DU PETIT SAINT-BERNARD

 Route van 32 km, in donkergroen aangegeven op de regiokaart op blz. 344-345. Reken op 1 uur. Verlaat Bourg-Saint-Maurice via de N90 richting La Rosière.

 Goed om te weten – De pas is meestal van eind oktober tot eind mei wegens sneeuwval gesloten. *Informeer bij het Maison de Séez (zie hierboven) naar de toegankelijkheid.*

De weg voorbij La Rosière, aangelegd tijdens het Tweede Franse Keizerrijk, stijgt heel geleidelijk. De bijna regelmatige hellingsgraad van 5 procent voert van een hoogte van 904 (Séez) naar 2188 m.

★ Col du Petit Saint-Bernard C1

Al sinds de middeleeuwen ontvangt het hospitium reizigers die dekking zoeken voor de zware sneeuwstormen. In 1940 en in 1944-1945 was deze pas van strategisch belang en vonden er hevige gevechten plaats, zoals blijkt uit de talloze sporen van verwoesting van het gebouw. Verderop, vlak voor de grensovergang, verheft zich de Colonne de Joux. In de Romeinse tijd stond op deze monoliet, nu zonder onderstuk en kapiteel, een beeld van Jupiter. Op de hellingen, rechts van de bar van Lancebranlette, kunt u genieten van een mooi **uitzicht**★ op de steile Italiaanse zijde van de Mont Blanc, die uitsteekt boven de Aiguille Noire de Peuterey.

Le Jardin Alpin de la Chanousia – ☎ 04 79 41 00 54 - www.seez.fr - *begin juli-half sept.: 9.00-18.00 u - gesl. feestd. - rondleiding mogelijk (45 min.) - € 2 (tot 10 jaar gratis), + € 1 rondleiding - opening afh. van de sneeuw, vraag inl.* Deze **botanische tuin** werd aan het einde van de 19de eeuw aangelegd door kanunnik Chanoux, die de alpenflora wilde beschermen. Tijdens de Tweede Wereldoorlog werd de tuin echter verlaten. Tegenwoordig staan er zo'n duizend verschillende plantensoorten.

5

Wandelen

★★ Lancebranlette

U begint bij de Col du Petit Saint-Bernard.

 Goed om te weten – *Het bergpad verkeert in het begin van het zomerseizoen vaak in slechte staat. Bergschoenen noodzakelijk. Gedetailleerdere informatie over de route is verkrijgbaar bij de bar van Lancebranlette.*

 4 uur heen en terug. Loop vanaf de bar aan de linkerkant schuin omhoog over de noordwestelijke flank van de pas. Op een kwart van de route komt u halverwege de helling voorbij een verlaten bouwsel. Neem als richtpunt de

DE TARENTEISE EN DE VANOISE

De Col du Petit Saint-Bernard

LianeM/Stock

karacteristieke zaagtanden van een bergrug aan uw linkerhand. Aangekomen bij een ruim dal van alpenweiden en neergestorte stenen – met rechts een piek die u beter kunt vermijden en links de eigenlijke top van de Lancebranlette – blijft u links aanhouden naar de top van een ronding, voorbij de stenen, waar het slingerende pad naar de top (2928 m) begint. Enorm weids panorama met in het bijzonder een prachtig uitzicht op de Italiaanse zijde van de Mont Blanc (oriëntatietafel).

BOURG-SAINT-AURICE: ADRESBOEKJE

VERVOER

Naar de wintersportgebieden

Kabeltrein – Av. Arc-en-Ciel - ☎ 04 79 04 25 03 - juli-aug.: 8.30-19.30 u; half dec.-eind april: 7.30-20.00 u (21.00 u op za) - € 8 enkeltje, € 14 retour ('s zomers); inbegrepen bij een skipas. Vanuit Bourg-St-Maurice brengt de kabeltrein u in 7 min. naar Arc 1600, waar gratis verbindingen met de pistes zijn.

Altibus – www.altibus.com. Goede busverbinding met La Rosière, Ste-Foy-Tarentaise, Val d'Isère en Tignes.

TIPS

Coopérative Laitière de Haute Tarentaise – ZA des Colombières - ☎ 04 79 07 08 28 - www.fromage-beaufort.com - 9.30-11.30 u - gesl. za, zo. Bezoek aan de zuivelfabriek waar beaufort wordt gemaakt, met melk van zestig boerderijen. Verkoop via de winkel tegenover het station van Bourg-St-Maurice.

OVERNACHTEN

 Goed om te weten - De vier centra van Les Arcs (1600, 1800, 1950 en 2000), Bourg-Saint-Maurice en omliggende dorpen beschikken over een interessant

BOURG-SAINT-MAURICE

overnachtingsaanbod: appartementen, studio's, chalets en hotels, en zelfs een wintersportcamping. Neem contact op met het toeristenbureau of de reserveringscentrale (hele jaar geopend).

GOEDKOOP

L'Autantic – 69 rte Hauteville/r. de la Digue - ☎ 04 79 07 01 70 - www.hotel-autantic-savoie.fr - 📍 🚶 🚼 📶 - 29 kamers € 40/150 - 🍽 € 12. Hotel met eenvoudige kamers en houten en smeedijzeren meubels. Sommige met terras of balkon. Aangenaam overdekt verwarmd zwembad.

In de omgeving

GOEDKOOP

Gîte de l'Hospice du Petit Saint-Bernard – ☎ 06 62 19 79 76 - ☎ 09 82 12 43 19 - www.bureau-montagne-haute-tarentaise.fr - 📍 🚶 📶 - begin juni-eind okt. - 31 bedden, kamers van 2 tot 8 bedden, € 33,50🍽 - picknick € 10. Het hospice is een tussenvorm tussen een refuge en een hotel en biedt 'kost en inwoning' in de traditie van dit berggebied. Prachtige ligging aan de D1090, op het kruispunt van diverse wandelpaden.

UIT ETEN

DOORSNEEPRIJZEN

Le Kosy – 95 av. du Stade - ☎ 04 79 22 21 36 - www.lekosyrestaurant.com - 📍 🚶 📶 - lunchmenu € 13/14 - menu € 21/30. Eigentijds ingerichte eetzaal en aangenaam terras aan een beekje. Copieuze vleesgerechten (*Planche du Kosy*), maar ook pizza's en maaltijdsalades. Mooie wijnkaart met circa zeventig wijnen, waaronder enkele grand cru's.

Le Montagnole – 26 av. du Stade - ☎ 04 79 07 11 52 - www.restaurantlemontagnole.com - 📍 - gesl. juni, half nov.-half dec., di en wo-avond buiten seiz. - lunchmenu € 17 - menu € 19,50/37. Beide eigenaren zijn

kunstenaar en hebben zelf de schilderijen en gedichten gemaakt die in het restaurant worden geëxposeerd. Bij het fornuis voegen ze een vleugje originaliteit toe aan de gerechten.

WAT MEER LUXE

L'Arssiban – 253 av. Antoine-Borrel - ☎ 04 79 07 77 35 - 📍 🚶 📶 - gesl. half juni-half juli, allerheiligenvak., zo-avond, ma, wo-avond - lunchmenu € 29 - menu € 52. Het authentieke decor van stenen gewelven, een antieke tegelvloer en met zorg in de was gezette houten tafels gaat prima samen met de gulle moderne keuken.

WINKELN

In de omgeving

Filature Arpin – 2 r. de la Filature - 73700 Séez - ☎ 04 79 07 28 79 - www.arpin1817.com - dag. beh. zo 9.30-12.00, 14.00-18.00 u - rondleiding ateliers (1 uur) juli-aug.: dag. beh. za, zo 10.30, 13.30, 14.45, 16.00 u - € 7 (kind € 5). De laatste lakenfabrikant van Bonneval verkoopt dekens, gordijnen, plaids, kussens en kleding. Een ruime keus.

SPORT EN ONTSPANNING

Coueurs de Rivières – 1090 rte d'Hauteville - ☎ 04 79 04 11 22 - www.coueurs-rivieres.com - mei-sept.: dag. op reserv. - vanaf € 45/1/2 dag en € 115/dag. Voor actieve watersporten: raften, kajakken en kanoën op de rivier, canyoning en hydrospeed. Deze laatste sport is geschikt voor wie kan zwemmen met zwemvliezen en ervan houdt in een nogal koude rivier te springen. Het beginnersparcours (van niet minder dan 8 km) wordt afgelegd onder begeleiding van een gids. Daarna is men klaar voor indrukwekkender stroomversnellingen. Sensatie gegarandeerd!

Vertaling	Henriëtte Gorthuis, Karin Snoep, Eric Strijbos
Eindredactie	Frans van der Heijden
Opmaak	Asterisk*, Amsterdam
Omslagfoto	V. Walakte/iStock
Oorspronkelijke titel	Guide Vert Alpes du Nord
Oorspronkelijke uitgever	Michelin, Parijs
Uitgevers	Philippe Orain (Michelin, Parijs) Lieven Defour (Lannoo, Tielt)
Hoofdreductie	Irène Lainey en Léonie Piraudeau
Redactie	Gautier Battistella, Isabelle Bruno, Fabienne Darmoustoupe, Rebecca Edou, Philippe Gallet, Christine Gil, Guylaine Idoux, Anath Klipper, Laurence Michel, Florence Picquot, Clément Sirdey, Amaury de Valroger
Grafisch ontwerp	Christelle Le Déan, Sandro Borel
Omslagontwerp	Keppie&Keppie, Varsenare
Cartografie	Costina-Ionela Tarcea, Florica Paizs Stadsplattegronden: © MICHELIN en © 2006-2017 TomTom. All rights reserved.
Met dank aan	Cristian Catona, Marion Desvignes-Canonne, Hervé Dubois, Isabelle Foucault, Maria Gaspar, Bogdan Gheorghiu, Pascal Grougon, Bénédicte Lathes, Émilie Reaux, Sophie Roques, Marie Simonet

© Michelin

© Cartografie: Michelin

© Nederlandse tekst: Uitgeverij Lannoo, nv, Tielt, 2021

Het redactieteam heeft de grootste zorg besteed aan de samenstelling en de controle van deze gids. Maar omdat de gegevens voortdurend gewijzigd worden, moet de praktische informatie (prijzen, adressen, bezoeken, telefoonnummers, bezienswaardigheden, internetadressen) worden beschouwd als een aanwijzing. Het is dan ook best mogelijk dat bepaalde info bij het verschijnen van deze gids niet helemaal correct of volledig is. Wij kunnen daar niet verantwoordelijk voor worden gesteld.

Deze gids bestaat voor en door u; u bewijst ons dan ook een grote dienst door eventuele tekortkomingen of vergissingen te melden. Aarzel niet om ons uw opmerkingen en suggesties over de inhoud van deze gids mee te delen. Bij een eerstvolgende bijgewerkte editie zullen wij daar rekening mee houden.

Contactadres

De Groene Reisgids
Uitgeverij Lannoo
Kasteelstraat 97
B-8700 Tielt
degroenereisgids@lannoo.be

De Groene Reisgids
Uitgeverij Terra Lannoo bv
Postbus 23202
1100 DS Amsterdam Zuidoost
info@terralannoo.nl

www.lannoo.com

D/2021/45/93 - NUR 512
ISBN 978 94 014 6511 3

Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.